

Dopis redakci

Vážená redakce,

reaguji na článek autorů M. Dedeciusová, D. Netuka, V. Beneš. Intraventriculární meningiomy – retrospektivní studie 19 případů. *Cesk Slov Neurol N* 2017;80/113(5):591–96. Autoři říkají, že těmto nádorům v české literatuře nebyla dosud věnována pozornost, a citují pouze jediného našeho autora z roku 1975. Naše veřejnost by měla vědět, že problematika komorových meningiomů byla publikována také v roce 1983 v článku **E. Zvěřina, J. Sobota. Meningiomy III. komory. Mikrochirurgické odstranění po diagnóze počítačovou tomografií. Čas Lék Čes 1983; 122(11): 327–30 (náhled článku k dispozici na www.csnn.eu)**. V naší republice to byla jednoznačně první mikrochirurgická operace komorového meningiomu, dokonce ve vzácné lokalizaci ve

3. komoře. Pravděpodobně to byl první radikálně odstraněný meningiom 3. komory bez jakýchkoliv následků na světě vůbec. Článek byl jedním z příkladů rodící se nové éry neurochirurgie, kterou byla mikroneurochirurgie. Z článku uvádím: od 1956–82, tedy za 26 let, bylo v ÚVN operováno 780 meningiomů, v komorách 14, tj. 1,7 %, v postranních komorách 11; 1 byl ve 4. komoře a 2 ve 3. komoře, tj. 0,03 %. První byl operován 6. 3. 1959 klasickou operační technikou. Nádor se nepodařilo odstranit, pacient měl těžké psychické poruchy. Meningiom stanovila až pooperační pitva za 1,5 měsíce. Vše bylo v naší literatuře publikováno Kuncem a Synkem. Druhý meningiom 3. komory byl u 23leté ženy. V roce 1981 byl u ní CT zjištěn 2,5cm tumor přední části 3. komory. Psammomatózní meningiom byl radikálně odstraněn mikrochirurgickou tech-

nikou (OPMI 6) transventrikulárně zprava s protětím septi pellucidi, ale s uchováním fornixu. Fornix jsem se mikrochirurgicky snažil zachovat, abych nepoškodil paměť pacientky. Po operaci 20. den měla IQ 115, MQ 112. Mikrochirurgická operace proběhla bez jakýchkoliv následků a projevů nemoci. Pacientka se vrátila do běžného života. Při kontrole v roce 1996, za 15 let od operace, byla zdráva. Doporučuji čtenářům si článek přečíst, protože již v roce 1983, tedy před 34 lety, jsme dospěli ke stejným závěrům jako dnešní autoři: **„Zlatý standard léčby symptomatických intraventriculárních meningiomů je mikrochirurgická resekce.“**

*prof. MUDr. Eduard Zvěřina, DrSc, FCMA
Neurochirurgická klinika
3. LF UK a FN Královské Vinohrady*

REAKCE AUTORŮ

Vážená redakce,
vážený pane profesore,

články profesora Z. Kunce [1,2] a profesora E. Zvěřiny [3] patří mezi významné historické mezníky české neurochirurgie. Omlouváme se, že nebyly v naší práci citovány.

České publikace při psaní článků však vyhledáváme, v souladu s požadavky lékařských fakult UK, v databázi Thomson Reuters, na platformě Web of Science. Při použití klíčových slov, meningiom/a + ventricule článek profesora E. Zvěřiny z roku 1983 nenacházíme. Rovněž v databázi SCOPUS, i při použití klíčových slov meningiom + komora. Až po Vašem upozornění lze v data-

bázi SCOPUS dohledat konkrétní článek, a to při použití přesných slov z názvu. Přesto jsme měli článek dohledat a v našem článku citovat.

Absence citace českého článku však upozorňuje na jiný, obecný problém. Jedná se jednak o obtížné vyhledávání starších a historických publikací v českém jazyce. Jiným problémem je dopad článku v ČLS na světovou literaturu. Bohužel je limitovaný, jistě menší, než by si zasloužil. Dle databáze SCOPUS byl článek citován jedenkrát, i při započtení autocitace.

V článku profesora E. Zvěřiny byla popsána úspěšná radikální resekce meningiomu 3. komory. V zahraničí však nekomplikovanou re-

sekcí dvou meningiomů 3. komory popsal již v roce 1955 F. Heppner [4].

*S pozdravem za kolektiv autorů
MUDr. Michaela Dedeciusová
Neurochirurgická a neuroonkologická klinika
1. LF UK a ÚVN – Vojenská FN Praha*

Literatura

1. Kunc Z, Vlach V. Komorové meningiomy v dětském věku. *Čs Neurol* 1962;25(5):327–32.
2. Kunc Z. Chirurgie nádorů III. mozkové komory. *Čas Lék Čes* 1963;102:1207–13.
3. Zvěřina E, Sobota J. Meningiomy III. komory. Mikrochirurgické odstranění po diagnóze počítačovou tomografií. *Čas Lék Čes* 1983;122(11):327–30.
4. Heppner F. Meningiomas of the third ventricle in children; review of the literature and report of two cases with uneventful recovery after surgery. *Acta Psychiatr Neurol Scand* 1955;30(3):471–81.